

16. Znoj.-brn. pah., 17. Mikul. pah., 20. Jihomor. pah., 21. Haná, 68. Mor. podh. Vysoč. a 70. Mor. kras). Údaje z Čech (např. České středohoří, Kamýk) bude třeba prověřit studiem populací v přírodě, popř. i kultivačními pokusy.

6 × 1. *Thymus praecox* × *serpyllum* = *Thymus* × *korneckii* MACHULE Mitt. Thüring. Bot. Ges. 1(4):64, 1957.

Rodičovské druhy mají dosti odlišné ekologické nároky a jsou rozdílných ploidních úrovní, jejich křížení je tudíž málo pravděpodobné. Nálezky tohoto křížence udávané z několika lokalit ve stř. a v. Čechách a z j. Moravy (Rohatec) vyžadují podrobnější studium živých rostlin a jejich chromozómových počtů.

30. *Lycopus* L. – karbinec *)

Lycopus LINNAEUS Sp. Pl. 21, 1753.

Lit.: UECHTRITZ M. (1822): Kritische Beiträge zur europäischen Flora. *Lycopus europaeus* und *L. exaltatus*. Flora, Regensburg, 5:426–427. – MAGNUS P. (1876): Wasserblätter bei *Lycopus*. Verh. Bot. Ver. Brandenburg, Sitzungsber., 18:72–73. – RUTTLE M. L. (1933): Chromosome number, embryology and inheritance in the genus *Lycopus*. Gartenbauwissenschaft 7:154–177. – HERMANN F. J. (1936): Diagnostic characteristics in *Lycopus*. Rhodora 38:373–375. – HENDERSON N. C. (1962): A taxonomic revision of the genus *Lycopus* (Labiatae). Amer. Midl. Natur. 68:95–138. – SKALICKÝ V. (1968): Studie o evropských druzích rodu *Lycopus* L. Sborn. Nár. Muz., ser. B, 24(5):185–216.

Vytrvalé byliny se šikmým oddenkem a plazivými výběžky. Lodyha přímá nebo krátce vystoupavá, jednoduchá nebo už od báze větvená, dutá, zřetelně 4hranná. Listy krátce řapíkaté až přisedlé, hrubě zubaté až peřenodílné. Lichopřesleny navzájem oddálené, mnohokvěté; listeny listům podobné, listence úzce kopinaté. Květy drobné; kalich nálevkovitý, ± pravidelný, (4–)5(–6)cípý, 3 cípy poněkud delší a širší než ostatní; koruna o málo delší než kalich, téměř pravidelná, 4laločná, celistvý hor. pysk a 3 laloky dol. pysku ± stejné; tyčinky 2, staminodia 0–2; podsemeníkový žláznatý val 4laločný s předním lalokem nejdelším, zadní lalok nejkratší, okraje laloků celistvé, bliznová ramena nestejně dlouhá, čnělka s bliznou z koruny vyčnívající. Tvrdky 3boké, zploštělé. – Asi 11 druhů v Eurasii, Severní Americe a Austrálii. – Protandr. Entomogam.

1a Listy v obrysu eliptické, úzce eliptické, vz. vejčité, peřenolaločné až nepravidelně hrubě zubaté, v dol. části až peřenodílné s úkrojky rovnovážně odstávajícími až nazpět směřujícími, ± tupými, celokrajnými, zářezy mezi úkrojky tupé; listeny nanejvýš stejně dlouhé jako květy; kališní cípy ca 2 mm dl., staminodia nezřetelná nebo chybějí; tvrdky na vrcholu utaté; rostliny obvykle větvené

..... 1. *L. europaeus*

b Listy v obrysu vejčité, peřenodílné, dolní až peřenosečné, úkrojky rovnovážně odstávající až mírně dopředu směřující, zašpičatělé nebo tupé ale pak s nasazenou špičkou, celokrajné nebo s několika zuby, osy úkrojků vždy rovnoběžné, zářezy mezi úkrojky ± ostré; listeny delší než květy; kališní cípy ca 1,5 mm dl., staminodia zřetelná; tvrdky na vrcholu zaoblené; rostliny obvykle nevětvené

..... 2. *L. exaltatus*

1. *Lycopus europaeus* L. – karbinec evropský

Lycopus europaeus LINNAEUS Sp. Pl. 21, 1753. – Syn.: *Lycopus albo-roseus* GILIB. Fl. Lith. Inch. 2:71, 1782, nom. inval. – *L. aquaticus* MOENCH Meth. Pl. 370, 1794, nom. illeg. – *L. vulgaris* PERS. Syn. Pl. 1:24, 1805, nom. illeg. – *L. decrescens* C. KOCH Linnæa 21:646, 1848. – *Mentha europaea* (L.) KRAUSE Beih. Bot. Cbl. 35(2):196, 1917.

6 × 2. *Thymus praecox* × *pulegioides* = *Thymus* × *braunii* BORBAS Geogr. Pl. Enum. Comit. Castrif. 214, 1887.

Kříženec mezi tetraploidním *T. praecox* a diploidním *T. pulegioides*, udávaný z mnoha fytochorionů termofytika i mezofytika. Opět i zde je nezbytné potvrdit výskyt studiem živých rostlin a jejich karyologie.

7 × 2. *Thymus pulcherrimus* subsp. *sudeticus* × *pulegioides* = *Thymus* × *czorsztyneensis* PAWŁOWSKI Fragm. Florist. Geobot. 12:408, 1966.

Kříženec uváděný z Hrubého Jeseníku, kde kontakt obou rodičovských druhů není vyloučený. I u tohoto hybridu by bylo potřebné potvrdit správné určení nalezených rostlin alespoň studiem karyologie.

*) Zpracoval J. Chrtek jun.

chlupatá. Listy krátce řapíkaté, čepel v obrysu eliptická, kopinatá, podlouhle vejčitá až šir. vejčitá, špičatá, tupě špičatá nebo tupá, lysá, pouze na rubu na žilkách krátce chlupatá, někdy i na ploše velmi krátce řidce chlupatá, vz. delšími chlupy ± plstnatá, na líci tmavě zelená, na rubu světlejší; čepel nejdolejších lodyžních listů (v době květu zaslých) peřenodílná až peřenosečná, dol. lodyžních listů (3–)6–12 cm dl., 2,5–3,5(–5,0) cm šir., v dol. 1/2 peřenodílná až peřenosečná s úkrojky kolmo nebo nazpět odstávajícími (jednotlivé úkrojky často svírají s osou listu různý úhel), v hor. části peřenolaločná až hrubě zubatá, stf. lodyžní listy stejné jako dolní nebo méně členěné, někdy pouze peřenolaločné až hrubě zubaté. Lichopřesleny (10–)20–60(–80)květé, listeny tvarem podobné listům, ale méně členěné, nejdolejší při bázi peřenoklané, ostatní většinou jen pilovitě zubaté, na bázi klínovité, listence ± zdělí květů. Kalich (2,5–)3,0–3,5(–4,0) mm dl., ca do 2/3 členěný, delší cípy nestejně, 3žilné, kratší a užší většinou dvoužilné, 1,6–2,5 mm dl., vně a na okraji řidce kratičce chlupaté, na vnitřní straně lysé; koruna ca 4 mm dl., 4laločná, bílá s karmínově červenými skvrnkami, laloky ± stejné, nazpět ohnuté, na vrcholu někdy mírně vykrojené; tyčinky 2, delší (u funkčně samičích květů kratší) než koruna, staminodia nepatrná nebo chybějí. Tvrdky 1,3–1,7 mm dl., 1,0–1,4 mm šir., na vrcholu uťaté, v hor. části na vnitřní straně s více než 0,2 mm šir. nežláznatým lemlem. VII–IX. Hkf.

1a Listy většinou eliptické nebo úzce eliptické (poměr délky a šířky čepele 2,5:1 až 5:1, nejčastěji 3,5:1), 3,5–12,0 cm dl., alespoň některé v dol. části peřenoklané až peřenodílné, na vrcholu špičaté až tupě špičaté, lysé nebo řidce kratičce odstále chlupaté

. (a) subsp. *europaeus*

b Listy šir. vejčité (poměr délky a šířky čepele 1:1 až 2:1), 1–5 cm dl., vroubkované nebo peřenolaločné, na vrcholu tupé až zaokrouhlené, vz. špičaté, ± přitiskle chlupaté

. (b) subsp. *menthifolius*

(a) subsp. *europaeus* – karbinec evropský pravý
Tab. 112/1

Lycopus europaeus subsp. *europaeus*.

Exsikáty: TAUSCH Herb. Fl. Bohem., no 1095. – Extra fines: Fl. Rom. Exs., no 1560.

Listy většinou eliptické nebo úzce eliptické (poměr délky a šířky čepele 2,5:1 až 5:1, nejčastěji 3,5:1), 3,5–12,0 cm dl., alespoň některé v dol. části čepele peřenoklané až peřenodílné, na vrcholu špičaté až tupě špičaté, na ploše ± lysé nebo s roztroušenými kratičkými odstálými chlupy, delší přitiskle chlupy pouze někdy na rubu na žilkách a na lodyze.

$2n = 22$ (extra fines)

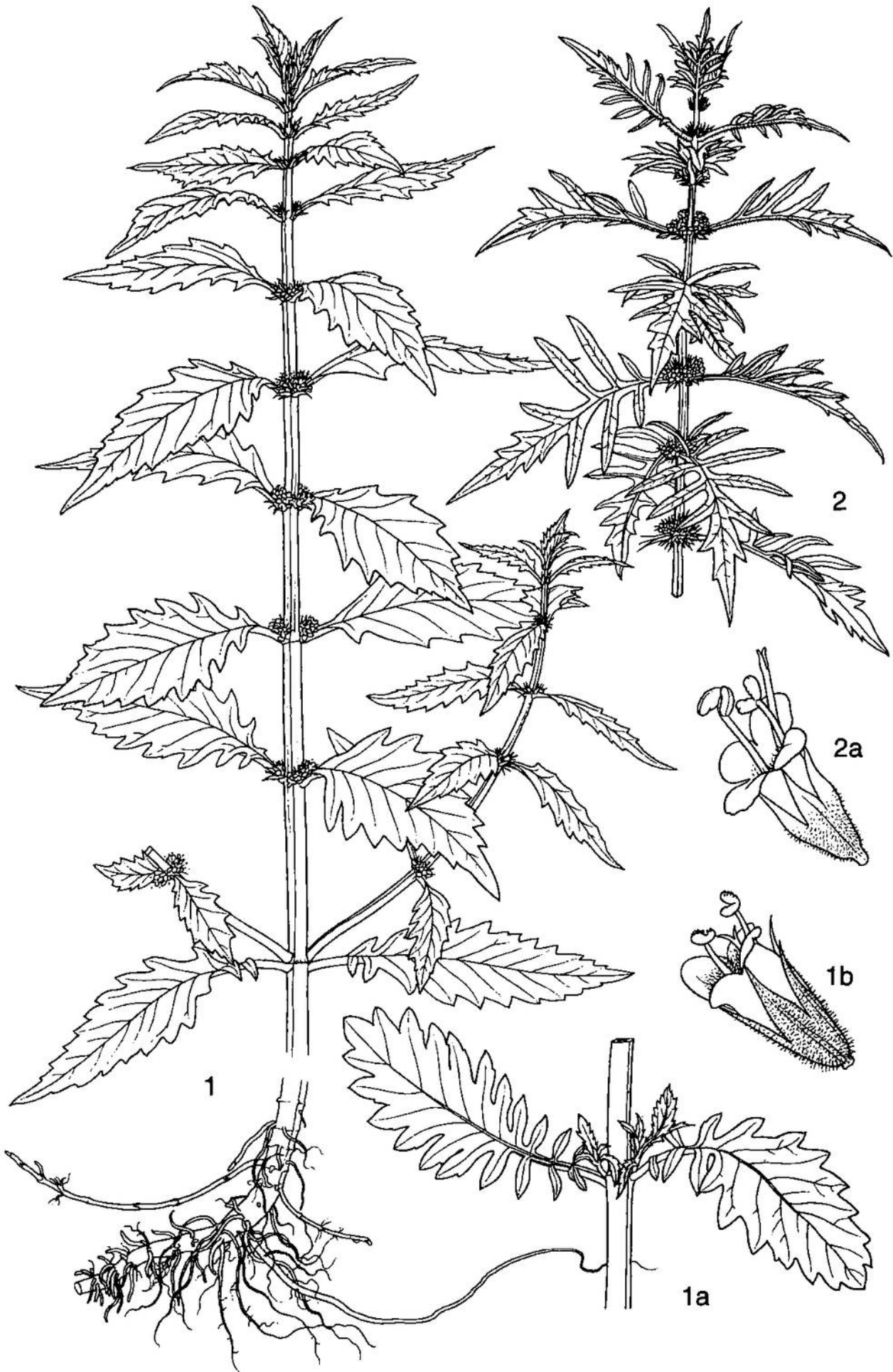
Variabilita: Velmi variabilní především ve velikosti a členění listů, v odění lodyh a listů a v morfologii květních orgánů. V mnoha případech je přitom velmi obtížné oddělit geneticky podmíněnou variabilitu od stanovištních ekomorfóz a fenologických fází (tzv. jarní lodyhy, viz dále). Taxonomicky významnější rozdíly jsou ve velikosti a tvaru báze listů. Zatímco ve stf. a s. Evropě se vyskytují rostliny s alespoň některými listy na bázi peřenodílnými s rovnovážně až nazpět směřujícími úkrojky, v z. Evropě a s. Africe převládají typy s menšími, na bázi klínovitými listy. Z Rumunska a Maďarska jsou uváděny rostliny s peřenoklanými listy s dolními úkrojky na okraji nepravidelně zubatými a tupě špičatými označované jako *f. cerrifolius* GUŞULEAC. Taxonomický význam má zřejmě i hustota odění a přítomnost určitých typů chlupů – rostliny s ± hustě chlupatými listy a odstále chlupatými lodyhami bývají označovány jako var. *pubescens* BENTHAM; rostliny s roztroušeně chlupatými až lysými listy a pouze přitiskle chlupatými až lysými lodyhami patří k nominální varietě. *Lycopus europaeus* var. *pubescens* je nepoměrně vzácnější, nemá výraznější geografické vazby.

Na trvale nebo dočasně zaplavovaných stanovištích se občas vyskytují rostliny s dolními (ponořenými) listy výrazně členěnými, až peřenosečnými, s čárkovitými úkrojky; v některých případech bývají označovány jako *f. submersa* GLÜCK nebo *f. heterophyllus* PETERM. Podobně členěné listy jsou však i na lodyhách vyrůstajících na jaře z ložských oddenků. K této fenofázi se zřejmě vztahují jména *L. europaeus* var. τ *laciniatus* (ROUY) ROUY, [var.] τ *elator* GAUDIN, [var.] β *procerior* PRESL, [var.] τ *subpinatifidus* LEJ. et COURT., *f. gigantea* EVERS. Variabilita se projevuje i v celkovém habitu rostlin. Typ s poléhavými lodyhami byl popsán jako *f. decumbens* DOMIN, drobné rostliny s tenkými chabými lodyhami jako *Lycopus decrescens* C. KOCH, nápadně mohutné jako *f. gigantea* EVERS. Nápadné jsou i rozdíly ve tvorbě nadzemních a podzemních výběžků.

Lycopus europaeus je gynomonoeický – jsou známy jak květy oboupohlavné, tak i květy morfologicky oboupohlavné, ale funkčně samičí, i samičí květy s redukovanými prašníky; v některých případech mohou být i oddělené oboupohlavné a samičí rostliny (gynodioecie). Samičí rostliny (nebo rostliny s převahou samičích květů) jsou obvykle mohutnější, naopak drobné rostliny jsou vždy oboupohlavné.

Ekologie a cenologie: Mokřadní olšiny, lužní lesy, břehy stojatých i tekoucích vod, rákosiny, obnažená dna rybníků, často i na antropicky ovlivněných stanovištích; na vlhkých, mokrých až

Tab. 112: 1 *Lycopus europaeus* subsp. *europaeus*, 1a – dolní listy, 1b – květ. – 2 *L. exaltatus*, 2a – květ.

zbahnělých, často zaplavovaných, humusem a dusíkem bohatších půdách. Roste ve společenstvech třídy *Alnetea glutinosae* (diagnostický druh svazů *Alnion glutinosae* a *Salicion cinereae*), řádu *Nasturtio-Glycerietalia* a svazů *Phragmition communis* (diagnostický druh), *Alnion incanae*, *Senecion fluviatilis*, *Magnocaricion elatae*, *Cari-ci-Rumicion hydrolapathi* a *Bidention tripartiti*.

Rozšíření v ČR: Roztroušeně až dosti hojně od nížin do nižších horských poloh (max. ca 800 m, více lokalit); od planárního do submontánního, vzácně až do montánního stupně.

T, M: ve všech fyt. o. – O: 85. Kruš. hory, 86. Slavk. les., 87. Brdy, 88. Šum., 90. Jihl. vrchy, 91. Žďár. vrchy, 92. Jiz. hory, 95. Orl. hory, 98. Níz. Jes., 99. Mor.-slez. Besk.

Celkové rozšíření: Evropa s výjimkou nejsevernějších oblastí, Asie na sever zhruba po 63°30' s. š., na východ po Bajkal a hory Střední Asie, na jih po Irák, s. Írán a Afghánistán; sz. Afrika. Zavlečen na atlantské pobřeží Severní Ameriky. – Mapy: SKALICKÝ 1968:map. 4; MEUSEL et al. 1978:385; HULTÉN NE 1986:807.

(b) subsp. *menthifolius* (MABILLE) SKALICKÝ – karbínek evropský mátolistý

Lycopus europaeus subsp. *menthifolius* (MABILLE) SKALICKÝ Sborn. Nár. Mus., ser. B, 24:206, 1968. – Syn.: *Lycopus menthifolius* MABILLE Réch. Pl. Corse 1:31, 1867. – *L. europaeus* proles *menthifolius* (MABILLE) ROUY Fl. Fr. 11:393, 1909. – *L. solanifolius* LOJAC. Fl. Sicul. 2/2:194, 1907.

Exsikáty: Extra fines: MABILLE Herb. Cors., no 261. – SINTENIS et BORNMÜLLER Iter. Turc. 1891, no 1426 (ut *L. europaeus* var. *mollis* KERNER).

Listy šir. vejčité (poměr délky a šířky čepele 1:1 až 2:1), 1–5 cm dl., vroubkované nebo peřenolaločné, na vrcholu tupé až zaokrouhlené, vz. špičaté, s převažujícími delšími, 4–6buněčnými, přitisklými chlupy.

Pouze jednou sbírán v Neratovicích (VELENOVSKÝ 1880 PRC). Jedná se nepochybně o dočasný adventivní výskyt; původní areál poddruhu zahrnuje Korsiku, Itálii, Makedonii, Řecko a Turecko (mapy: SKALICKÝ 1968:map. 6; MEUSEL et al. 1978:385). Rostlina z Neratovic je v porovnání s jihoevropskými řidčeji chlupatá.

2. *Lycopus exaltatus* L. fil. – karbínek statný

Tab. 112/2

Lycopus exaltatus LINNAEUS fil. Suppl. 87, 1781. – Syn.: *Lycopus europaeus* [var.] β *lacianatus* VAHL Enum. Pl. 1:210, 1804. – *L. europaeus* var. *exaltatus* (L. fil.) HOOKER Fl. Brit. India 4:648, 1885.

Exsikáty: Extra fines: Fl. Rom. Exs., no 2461a,b. – Herb. Fl. Ross., no 633.

Vytrvalé byliny se šikmým oddenkem a výběžky. Lodyha přímá nebo krátce vystoupavá, 70–150 cm vys., jednoduchá, méně často chudě větvená, řídce kratičce chlupatá až olysalá. Listy krátce řapíkaté, chlupaté, čepel v obrysu vejčitá, v dol. 1/3 nejširší, peřenodílná až peřenosečná, 5–12 cm dl., 2–7 cm šir., úkrojky zašpičatělé nebo \pm tupé s kratičkou nasazenou špičkou, celokrajné nebo s několika zuby či mělkými laloky, s osou listu svírající obvykle ostrý úhel (pouze někdy dol. úkrojky svírají \pm pravý úhel), všechny úkrojky v \pm stejném úhlu odstávající (tj. jejich osy rovnoběžné), zářezy mezi úkrojky \pm ostré. Lichopřesleny 15–30květé, listeny tvarem i velikostí podobné listům, peřenodílné až peřenosečné, listence delší než květy. Kalich 2,5–3,5 mm dl., ca do 1/2 členěný, kališní cípy 1,3–1,5 (–2,0) mm dl., postupně se zužující v měkkou osinku, vně řídce kratičce chlupaté, na okraji a na vnitřní straně lysé; koruna 3–4 mm dl., 4laločná, bílá s karmínově červenými skvrnkami, laloky \pm stejné; tyčinky 2, z koruny vyčnívající, stamonodia 2, v korunní trubce zřetelně viditelná. Tvrdky 1,3–1,5 mm dl., 0,9–1,1 mm šir., na vrcholu zaoblené, s četnými žlutozelenými žlázkami, v hor. části na vnitřní straně s nanejvýš 0,2 mm šir. nežláznatým lemem. VII–IX. Hkf.

$2n = 22$ (extra fines)

Ekologie a cenologie: Vrbo-topolové luhy, pobřežní porosty, příkopy, aluviální louky; na hlinitých až jílovitých, živinami bohatých, humóznějších, vlhkých až zbahnělých, neutrálních až zásaditých, někdy mírně zasolených půdách. Snáší na jaře zaplavovaná stanoviště, v létě naopak vyschnutí půdy. Roste ve společenstvech svazů *Salicion albae* (diagnostický druh), *Senecion fluviatilis* a *Magnocaricion*.

Rozšíření v ČR: Původní pouze na j. Moravě v úvalových nivách Dyje a Moravy. Nejčastěji mezi Lednicí, Rakvicemi a Podivínem; nivou Dyje proniká na západ až do okolí Hrušovan nad Jevišovkou, Dolnomoravským úvalem na sever až po Uherské Hradiště. Kdysi adventivně v Praze, Děčíně a v okolí Týna nad Vltavou. V planárním stupni, zavlečen do kolinního a suprakolinního stupně. – Mapy: SKALICKÝ 1968:map. 3; SLAVÍK in Květena ČR 6:41, 2000.

T: 10b. Praž. kotl. (Praha, adventivní výskyt), 18. Jihomor. úv. – M: 40a. Pis.-hlub. hřeb. (Týn nad Vltavou, zámeček Vysoký Hrádek u zaniklé obce Březi), 45a. Loveč. střed. (Děčín-Podmokly, na břehu Labe).

Údaje z lužních lesů Hořín a Úpor u Mělníka se s největší pravděpodobností vztahují k *Lycopus europaeus*. Na stejné

záměně jsou zřejmě založeny i údaje od Hranic a Valašského Meziříčí (HEGI Ill. Fl. Mitteleur. 5/4:2389, 1927) a od Luhačovic (SCHLÖGL Oesterr. Bot. Z. 32:323, 1882).

Celkové rozšíření: Východní a stř. Evropa na jih po s. Řecko, na západ do s. Itálie, j. a v. Rakouska, na j. Moravu (zavlečen do Čech a Německa), na sever přes Slovensko, j. Polsko, j. Bělorusko (po řeku Pripjať) do okolí Moskvy, Povolží a na j. Ural; Asie na sever po Omsk, na východ zasahuje do Angarsko-Sajanské oblasti a Střední Asie, na jih do s. Turecka a na Kavkaz. – Mapy: SKALICKÝ 1968:map. 1; MEUSEL et al. 1978:385.

31. *Pulegium* MILL. – polej *)

Pulegium MILLER Gard. Dict., ed. 4, 1754. – Syn.: *Mentha* L. sect. *Pulegium* (MILL.) LAM. et DC. Fl. Franç., ed. 3, 3:537, 1805. – *Mentha* subgen. *Pulegium* (MILL.) BRIQ. Lab. Alp. Mar. 92, 1891.

Lit.: HEJNÝ S. (1960): Ökologische Charakteristik der Wasser- und Sumpfpflanzen in den slowakischen Tiefebene (Donau- und Theissgebiet). Bratislava. – SYKORA K. V. (1986): The relation between the flooding regime and the distribution particularly of *Pulegium vulgare* Miller. Tuexenia 6:249–260.

Vytrvalé aromatické byliny s nadzemními či podzemními oddenky a výběžky a s jednoduchými chlupy. Lodyha obvykle větvená, přímá nebo vystoupavá, pravidelně olistěná. Listy řapíkaté, čepel celistvá, zpravidla eliptická až obvejčitá. Květy drobné, lichopřesleny v hor. 1/2 lodyhy navzájem oddálené, v úžlabí listům podobných listenů. Kalich souměrný, členěný do 1/4–1/3 ve špičaté cípy, horní 3 cípy trojúhelníkovité, dolní 2 úzce trojúhelníkovité, kališní trubka asymetrická, na břišní straně vydutá, 10žilná, v ústí hustě chlupatá; koruna téměř pravidelná, korunní trubka pod ústím náhle zúžená. Tvrdky vejcovité až elipsoidní, se sítnatou skulpturou. Základní počet chromozómů $x = 10$. – 3 druhy původní ve Středozeří, j. Evropě a jz. Asii. – Entomogam. Alogam.

Poznámka: Tradičnímu pojetí zahrnujícímu do širokého rodu *Mentha* i druhy rodu *Pulegium* odporují taxonomicky významné charakteristiky morfologické (především stavba, tvar a případně odění kalichů a koruny), karyologické (odlišné základní chromozómové počty) a genetické (účinné reprodukční bariéry mezi druhy *Mentha* s. str. a *Pulegium*). Rozdíly jsou natolik podstatné, že vynucují rozlišení obou skupin na rodové úrovni.

1. *Pulegium vulgare* MILL. – polej obecná

Tab. 113/3

Pulegium vulgare MILLER Gard. Dict., ed. 8, 1768. – Syn.: *Mentha pulegium* L. Sp. Pl. 577, 1753. – *M. pulegium* [var.] τ *pubescens* (OPIZ) ex BOENINGH. Prodr. Fl. Monast. Westphal. 174, 1824. – *M. pulegium* [var.] β *hirtiflora* OPIZ ex FORMÁNEK Květ. Moravy a rakouského Slezska 683, 1892.

Exsikáty: PETRAK Fl. Bohem. Morav. Exs., no 674. – TAUSCH Herb. Fl. Bohem., no 1159 (ut *Pulegium officinale* TAUSCH). – Extra fines: Fl. Exs. Austro-Hung., no 645, 646 (ut *Mentha tomentella* HOFFMANN. et LINK). – Fl. Exs. Distr. Baco., no 171. – Fl. Olten. Exs., no 723. – Fl. Polon. Exs., no 369. – HOHENACKER Arzn. Handelspfl., no 103. – KOVÁTS Fl. Exs. Vindobon., no 859. – MAGNIER Fl. Selecta Exs., no 648, 649bis. – PETRAK et TOPITZ Menthotheca Univ., no 24, 71, 124. – Pl. Bulg. Exs., no 713. – SCHULTZ Herb. Norm., no 131. – WIRTGEN Herb. Menthar. Rhenan., no 64.

Oddenek s podzemními nebo nadzemními plazivými, 2–5(–10) cm dl. výběžky. Lodyha přímá nebo na bázi vystoupavá až poléhavá, v dol. 1/2 obvykle větvená, 10–20(–45) cm vys., roztr. až hustě oděná jednoduchými, 0,05–0,20(–0,40) mm dl. chlupy. Lodyžní listy řapíkaté, čepel \pm šir. eliptická až obvejčitá nebo téměř kopisťovitá, 10–25(–32) mm dl., 7–12 mm šir., tupě špičatá, na

Kříženci

1×2 . *Lycopus europaeus* \times *exaltatus* = *Lycopus* \times *intercedens* RECH. Allg. Bot. Z. Syst. 19:168, 1913.

Syn.: *Lycopus* \times *intermedius* HAUSSKN. in NYMAN Consp. Fl. Eur. Suppl. 2/1:259, 1890, nom. illeg.

Velmi vzácně mezi rodiči, z našeho území pouze jediný doklad z okolí Lanžhota (BILÝ 1921 BRNM, ut *Lycopus europaeus* f. *elata*).

bázi zúžená, s okrajem mělce řídice pilovitým až vroubkovaným, vz. celokrajná, s roztroušenými jednoduchými, 0,05–0,20 mm dl. chlupy, postranní žilky zpravidla 3 nebo 4, obloukem k vrcholu čepele ohnuté; řapík 3–5 mm dl. Květenství z navzájem oddálených lichopřeslenů v úžlabí lodyžním listům podobných, k vrcholu květenství se zvolna zmenšujících listenů; květní stopky 1–3 mm dl., s hustými odstálými krátkými (0,02–0,03 mm dl.) kuželovitými chlupy. Kalich úzce trubkovitý, 2,3–2,6 mm dl., souměrný, 3 hor. cípy trojúhelníkovité, \pm špičaté, ven mírně prohnuté, 2 dol. cípy úzce trojúhelníkovité, zašpičatělé, mírně prohnuté dovnitř, kališní trubka 10žilná, vně roztr. až hustě oděná jednoduchými, 0,03–0,10(–0,20) mm dl. rovnými odstálými chlupy, v ústí s prstencem 0,2–0,4 mm dl. rovných, poměrně tuhých chlupů; koruna mírně souměrná, úzce trubkovitá, ca 4 mm dl., se 4 obvejčitými laloky, světle růžová až světle fialová, vz. bílá, korunní trubka pod ústím náhle zúžená. Tvrdky 0,6–0,8 mm dl., světle hnědé, s málo zřetelnou sítnatou skulpturou. VII–IX. Hkf.

$2n = 20$ (ČR: 18a. Dyj.-svr. úv.)

*) Zpracoval J. Štěpánek